

Извештај

за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Куманово

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 03.03.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Куманово.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Куманово од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елaborати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници на општината Куманово присутни при вршењето на надзорот беа Цветанка Арсиќ, Драган Чунгурски и Бобан Бојковски.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елaborати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Куманово се спроведува постапката за одобрување на елaborати за заштита на животната средина истите се одобруваат согласно постапката и за нив се води евиденција согласно пропишаниот регистар.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина општината ја спроведува постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи. Но на барањето и обврската за доставување на листата за издадени Б-интегрираните еколошки дозволи, не ни се доставени сеуште иако во прашалкникот е напишано дека се доставени по електронски пат односно не може да се утврди дали е постапено согласно законските одредби.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- Нема донесено нов ЛЕАП (во постапка на изготвување).
- Нема доставено извештај до МЖСПП за спроведување на ЛЕАП.
- Нема назначено тело за следење на имплементацијата на ЛЕАПОТ.

- Не е прецизирано точно како се доставуваат податоци на јавноста за спроведување на ЛЕАП-от.
- Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби.
- Општината има донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година.
- Има овластен инспектор за животна средина - овластувањето дополнително ни е доставено
- Нема воспоставено никаков катастар согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.
- Општината нема воспоставено регистер на загадувачи и не доставува податоци за одржување на Регистарот на загадувачки материји и супстанции и на нивни карактеристики до МЖСПП.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Има заеднички регионален план за управување со отпадот со други општини како дел од Североисточниот плански регион.
- Општината нема донесено План и Програма за управување со отпадот.
- На територијата на општината функционира ЈКП Чистота и Зеленило.
- Се прави селекција на отпадот, контејнери за батерии и електричен отпад се поставени.
- Во општината нема определено место за собирање и селектирање на комунален отпад.
- Не доставува консолидиран извештај и нема сработено ништо во однос на подготовкa на консолидиран извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање складирање, третман, преработка, отстранување и промет на отпадот согласно член 39 од ЗОУ.
  - Во општината нема определено место за третман и отстранување на инертен отпад, се користи нестандартизирана депонија Краста, за која ЈКП е задолжено за одржување.
  - Општината нема одговорено дали има основана депонија за неопасен и за инертен отпад согласно член 80 став 2 од ЗУО,
  - Општината нема организирано информативен систем на локално ниво, со кој се обезбедува собирање и презентирање на податоци за општата состојба во врска со управувањето со неопасниот отпад согласно член 113 од ЗУО.
  - општината не води Катастар за својата територија, во кој ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад согласно член 116 од ЗУО
  - Во општината нема регистрирно правно лице кое поседува Дозвола за самостојно постапување со отпад од пакување, и не е исполнета обврската на Градоначалник која произлегува од членот 26 од закон за управување со пакување и отпад од пакување.

- Нема одговор на прашањето: како овозможуваат остварување на правото на пристап до јавни информации и јавно учество во донесувањето одлуки во областа на отпадот?

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината има одделение за заштита на животната средина каде што се предвидени и вработени повеќе лица но копија од актот не ни е доставена како би се знаело колку места се предвидени, колку места се пополнети и кои се нивните работни задолженија.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Куманово, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

- Општината нема реализирано инспекциски надзор во областа на водите (согласно член 229)
- Општината има донесено одлука за начин на снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води, како и управување, изградба, одржување и користење на јавниот водоснабдителен и канализационен систем на подрачјето на Општина Куманово, но нема донесено предлог Програма за одведување, собирање и пречистување на урбантите отпадни води согласно член 114 од ЗВ.
- Општината нема одговорено во прашалникот дали има донесено Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124.
- Општината има изработено Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави, но истиот не е донесен од страна на општината согласно член 126.
- Општината нема одговорено дали секоја година до крајот на септември врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата и дали доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината согласно член 133 .
- Општината нема одговорено дали ги има определено границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија, дали ги има утврдено мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ како и дали ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ.
- Општината нема донесено Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и не доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Куманово, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

-Општината согласно Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места, нивоата на бучава се мерени на десет мерни места односно на 10 крстосници во градот распоредени во различни зони и има изгответо графички приказ на наведените локации. На секое мерно место вршени се мерења, четири пати во текот на едно деноноќие и тоа две мерења во тек на денот од кои се пресметува индикаторот L_d , едно мерење навечер L_v и едно мерење во текот на ноќта L_n .Периодот ден/вечер/ноќ е

одреден согласно одредбите од Законот за бучава во животната средина, и тоа, денот трае 12 часа од 7,00 до 19,00 часот, вечерта трае 4 часа од 19,00 до 23,00 часот и ноќта трае 8 часа од 23,00 до 7,00 часот.

Општина Куманово врши редовни мерења на бучава двапати годишно на наведениите локации и за истите изготвува извештај, но за истиот немаат одговорено дали го доставуваат до МЖСПП.

-Немаат одговорено дали општината при издавање на одобренија за градба утврдуваат дали планските документи за објектот што се предмет за одобрение за градба ги исполниле посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС, и дали води Катастар на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостаци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

- Се препорачува вработените во одделението за заштита на животната средина и природата и понатаму да работат согласно законските прописи и да ги опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

-Да се донесе План и Програма за управување со отпадот во Општина и да се достават до Министерството за животна средина и просторно планирање,

-Да се подготви ЛЕАП,

-Да се достави годишен извештај за состојбата на животната средина до Министерството за животна средина и просторно планирање.

-Да се определи место за собирање и селектирање на комунален отпад,

-Да се определи место за третман и остранување на инертен отпад и да се завршат останатите надлежности кои се на локално ниво.

-Потребно е Општината да превземе активности согласно членот 43 став (3), во иднина да им овозможи на граѓаните кои ги опслужува да го селектираат отпадот според видот и нивните карактеристики

-ПАКОМАК не поседува Дозвола за колективен постапувач за управување со отпад од батерии и акумулатори, врз основа на наведеното Општината е потребно да пристапи кон склучување на договор со правно лице кое ја поседува именуваната дозвола.

-Општината да регистрира правно лице кое поседува Дозвола за самостојно постапување со отпад од пакување, и да се исполни обврската на Градоначалник која произлегува од членот 26 од закон за управување со пакување и отпад од пакување.

- член 129 е потребно да почне да се применува доколку веке не се применува т.е. овластениот инспектор да врши надзор и контрола во областа управување со отпад, и во обласата на водите.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

- По донесување на Одлуката за заштитни зони од страна на Владата на РСМ потребно е општината во катастрите и урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографските прикази на заштитните зони согласно член 98 став 4 ЗВ.
- Потребно е општината да донесе предлог Програма за одведување, сбирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да ги исполнува обврските согласно член 113 од ЗВ т.е. да ги собира, одведе и пречистува отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучуваши го и отстранувањето на тинјата, како и да ги исполнува обврските согласно член 116 и да обезбеди ефлументите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за сбирање и пречистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтетман.
- Општината има изработено Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави, но потребно е да се донесе и да се спроведува Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави согласно член 126.
- Потребно е општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите (член 124).
- Општината согласно член 143 од ЗВ треба да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.
- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината потребно е да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.
- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ.
- Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.
- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.
  - Се препорачува во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на одобрување на елaborати за заштита на животната средина, Б-интегрирани еколошки дозволи, изготвување планови и програми за управување со отпад се со цел зајакнување на капацитетите за спроведување на законските прописи за заштита на животната средина на локално ниво.
  - Во рок од 6 месеци Општина Куманово треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, година

Претседател на Комисија
Танја Кироска Филиќ

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Фатос Балиу, _____
Даниела Наумоска, _____
Сашко Илиќ, _____

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова, _____